

احتمال؛ زکات خردمندی و قبر عیب ها / عاقل آمیزه ای از تجاهل و احتمال است

امام علی (ع) احتمال را قبر عیب ها (الاحتمال قبرالعیوب)، کاستی و زشتی های اخلاقی و رفتاری می شمرد ...

خبرگزاری مهر- امام علی (ع) احتمال را قبر عیب ها (الاحتمال قبرالعیوب)، کاستی و زشتی های اخلاقی و رفتاری می شمرد که باعث پوشش گناهیانی همچون غیبت، تهمت، حسد و کینه می شود. زندگی انسان مجموعه ای زشت یا زیبا از اندیشه ها، انگیزه ها و اعمال روزانه است و "احتمال" در تصمیم گیری ها و قضاوت ها، آیین خوش بینی و مثبت نگری در مراحل مختلف زندگی است. "احتمال" جلوه ای از وسعت نظر در ارتباطات اجتماعی است که به آدمی آرامش می بخشد.

شناخت خود و اطرافیان درباره اینکه به صفت "احتمال" آراسته هستیم کاری آسان است، زیرا مجموعه واژگان و الفاظ روزمره ما آینه ای از خصلت های ما است. کسانی که با شنیدن و دیدن صحنه ها، حادثه ها و اتفاقات نامطلوب به جای سوء ظن و نسبت بدی دادن به دیگران با استفاده از واژه هایی چون شاید، ممکن است، احتمال دارد، خدا می داند، بعیداست و غیر به گونه ای ظریف و لطیف از کنار یکایک این پدیده ها عبور می کنند نخست عزت و عظمت خود را حفظ کرده اند، سپس عمر عزیز خویش را در امور حقیر و سخیف تلف نکرده اند و از اذیت و آزار جسم و جان خود جلوگیری کرده اند.

صاحبان این صفت نیکو با دادن "احتمال" به بزرگ ترین کشف دست یافته اند و آن دگرگون کردن شیوه اندیشیدن در زندگی است، زیرا تجربیات بسیار بیانگر این واقعیت ناب است که دنیا با انسان معامله متقابل می کند، اگر بخندیم به ما می خندد و اگر چین در ابرو اندازیم، او هم چهره در هم می کشد، هرگاه مهربان و صمیمی باشیم در اطراف خود مردمی را می بینیم که ما را دوست دارند با ما مهربانی می کنند و حتی گنجینه دلای خود را به رویمان باز می کند.

پیشوایان دینی ما برای رساندن پیروان خود به مرتبه "مثبت نگری" و "زیبا بینی" که با قوه حسن نظر یا خوش بینی فراهم می شود توصیه های نورانی می کنند. پیامبر گرامی اسلام(ص) هدیه ای حیات بخش در این باره به همگان به ویژه پیروان خود ارائه فرمود: همانا من شما را به تقوا و پارسایی توصیه می کنم و به حسن نظر و خوش بینی نسبت به خویش سفارش می نمایم.(بحارالانوار، ج 86 ص 288)

بی گمان صفت برجسته ای چون احتمال دادن در ناملازمات ارزشی تابناک دارد که امیرمومنان علی (ع) درباره آن این گونه می فرماید: حمل کردن گفتار و رفتار دیگران به صحت و درستی، به دور از ظن و گمان زشت و نازیبا دلیل عقل و خردورزی و نشان فضل و بزرگواری است.

در سخنی دیگر که رهاورد بصیرت و بینش آن حضرت است امام(ع) احتمال را قبر عیب ها (الاحتمال قبرالعیوب) کاستی و زشتی های اخلاقی و رفتاری می شمرد که باعث پوشش گناهیانی همچون غیبت، تهمت، حسد و کینه می شود. از این رو انسان عاقل و خردمند آمیزه ای از "تغافل" یعنی خود را به غفلت زدن و ندانستن و "احتمال" یعنی حمل به صحت کردن اعمال اطرافیان است.

- امام علی (ع) کلید کارگشایی مدیریت و محبوبیت، رفاقت و صمیمیت را این گونه بیان می فرماید:
- بر شما به صبر و احتمال که هر کس با این دو همراه گردید سختی ها و محنت های زندگی برای او سهل و آسان می شود.
 - حلم و بردباری و احتمال در امور زندگی یاری کننده تر از شجاعان و جنگاوران برای من بود.
 - با کثرت احتمال انسان های حلیم و بردبار شناخته می شوند و فضیلت ها و بزرگواری نمایان می گردد.
 - برای هر چیزی زکات است و زکات خردمندی و بردباری احتمال در کارهای جاهلان است.
 - جلال و عظمت انسان با دو چیز پدیدار می شود احسان و نیکی بسیار و احتمال فراوان در تصمیم ها.